Recensie: Lichtgevoelig ***

Theater Elckerlyc Antwerpen
zondag 5 oktober 2025

foto © Plotfish

Recensie:
Met 'Lichtgevoelig' brengt Plotfish een musical op de planken over een ziekte die heel veel families treft: dementie/Alzheimer. Het lijkt op het eerste zicht misschien geen evidente keuze om een musical te combineren met dit thema, maar dankzij de geweldig mooie en sterke liedjes van Femke Verschueren en het spel van Erik Goris bewijzen ze het tegendeel. In een strak en functioneel decorontwerp van Yannic Duchateau en met een knap lichtplan van Leonard Mathay zet men hier een hele sterke productie op de scène. Alleen heeft Jens Goossens zich in het schrijven van het script een beetje vergaloppeerd in de thema's die hij in de voorstelling wilde stoppen. Er wordt zoveel miserie op tafel gesmeten dat het centrale thema dementie een beetje wordt ondergesneeuwd en het geheel toch net iets te zwaar wordt.

Wijlen premier Paul Vanden Boeynants zei ooit: "Trop is te veel en te veel is trop". En dat geldt ook voor het aantal dramatische elementen dat Jens Goossens in 'Lichtgevoelig' heeft willen steken. Het verhaal start op kerstavond wanneer de familie Desmet traditiegetrouw samenkomt om feest te vieren. Opa Achiel heeft het fotoalbum onder de arm om samen met de rest van de familie herinneringen aan vroeger op te halen. Maar de personages op de foto's vervagen. Omwille van dementie kan hij het verschil tussen zijn zoon of zijn kleinzoon soms nog moeilijk maken. Achiel vergeet veel, ziet de grens tussen droom en herinnering vervagen en kan soms plots uitbarsten in een agressieve reactie zonder dat eigenlijk te willen. Daarbij komt nog dat zijn zoon Peter, bij wie hij inwoont, een probleem van alcoholverslaving heeft én eigenlijk niet meer samenwoont met zijn echtgenote Esther. Toch komt Esther mee 'gezinnetje spelen' om opa een plezier te doen. Daar komt nog bij dat kleinzoon Thomas een relatie heeft met zijn vriend Robin, maar zijn vader wil daar niets van horen. Peter blijkt namelijk behoorlijk homofoob te zijn.
Het is van het goede te veel. De alcoholverslaving van Peter en zijn homofoob gedrag t.o.v. zijn zoon Thomas hadden eigenlijk niet gehoeven. Het feit dat een jongen anno 2025 een relatie heeft met een andere jongen zou in Vlaanderen geen probleem meer mogen zijn en zo keer je terug naar de kern: de impact van dementie op de patiënt en zijn omgeving in combinatie met een gezin waar de relaties al niet goed lopen. Door twee thema's (verslaving en homofobie) te schrappen, verdwijnt nodeloos zware ballast en komt alle focus waar hij thuis hoort.
'Lichtgevoelig' bewijst eigenlijk zelf dat wat er dan over blijft meer dan voldoende is om een sluitend verhaal te maken. De muziek die Femke Verschueren schreef zit qua tekst en gevoel zo goed in elkaar dat ze meer dan eens weet te raken. Wanneer Daan Keisse zingt over de tijd dat hij bij opa op de rug paardje speelde

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

tijdens 'Een ruiter op zijn paard', ga je probleemloos mee in het nostalgische beeld van een opa die met zijn kleinzoon speelt. De gevoelige zang van Daan Keisse tovert het geheel om tot een magisch intiem moment tussen Thomas en Achiel.

'Alleen samen' is de song van Maike Boerdam waarbij ze in het eerste deel heel zacht en ingehouden klinkt en in de reprise juist vanuit heel veel innerlijke kracht mag zingen. En wat een kracht zit er in Maike. Je voelt de emotie van het podium knallen.

Bij 'zorgen' is de twijfel dan weer heel sterk uitgebeeld. Het is een lied dat door Leendert De Vis parlando wordt opgestart en dan stilaan evolueert naar een gezongen partij. Het tweede deel is voor Daan Keisse en het derde voor Maike Boerdam. "Plots, dan draaien de rollen op. Plots, dan draaien wij andersom. Plots, ben je te groot en moet je 't zomaar doen terwijl nooit iemand je leerde hoe dat moet." Het is een gevoel dat iedereen die geconfronteerd wordt met dementie herkent: het moment dat je ouder wordt voor je ouder. De twijfels die dat met zich meebrengt worden muzikaal en tekstueel heel mooi uitgewerkt, mooi gebracht én visueel heel sterk neergezet. Het lichtontwerp van Leonard Mathay is algemeen genomen heel strak, maar in deze scène wordt gefocust tegenlicht optimaal gebruikt om visueel een driehoek te vormen die de personages verbindt, maar tegelijkertijd ook isoleert. De combinatie van al deze elementen maakt van 'Zorgen' echt een heel pakkend moment in de musical.

Maar het meest pakkende liedje van de voorstelling is het korte 'Lichtgevoelig' waarin Achiel zelf over zijn ziekte zingt. Erik Goris klinkt erg breekbaar en zit volledig in de emotie van het moment. We kunnen hier gerust aan toevoegen dat Erik zijn rol als dementerende Achiel voortreffelijk realistisch speelt. Hij zet in deze musical een geweldig sterke acteerprestatie neer waarbij de manierismen van Achiel zich aanpassen aan het stadium van de aandoening. Wie vertrouwd is met de ziektebeelden van Alzheimer gaat heel veel dingen herkennen in hoe Achiel zich gedraagt en wat hij zegt. In dat opzicht slaagt 'Lichtgevoelig' in het opzet om dementie en Alzheimer in de schijnwerper te zetten.

< Sascha Siereveld >

Cast:

Erik Goris: AchielMaike Boerdam: EstherLeendert De Vis: PeterFemke Verschueren: Elisabeth / FleurDaan Keisse: Thomas / Jonge Achiel

Creatives:

Scenario: Jens GoossensMuziek: Femke VerschuerenMuziekproducenten: James Burki en Willem Van DijkRegie: Floris DeVooghtDecorontwerp: Yannic DuchateauLichtontwerp: Leonard MathayMuzikaal leider: Robin BoelProducent: Plotfish

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.